

Papers

Publicació de la **Lliga dels drets dels pobles**

“CAL REFORMAR ELS CRÈDITS FAD”

Espanya dóna part de l'Ajut Oficial al Desenvolupament a través de crèdits amb finalitats purament comercials.

“Els crèdits FAD (Fons d'Ajut al Desenvolupament) es van crear l'any 1976 com a instrument per fomentar l'exportació espanyola a través de crèdits tous. Tot i que sempre s'han inclòs dins l'AOD (Ajut Oficial al Desenvolupament), és a dir, diners que l'Estat destina a cooperació amb països en vies de desenvolupament, l'objectiu d'aquests crèdits és purament comercial, i enriqueixen més el país donant que el receptor. A més, actualment, el principal receptor de crèdits FAD espanyols és la Xina, un país on hi ha constants violacions dels drets humans”. Aquestes afirmacions les va fer el membre de la Comissió de Cooperació Internacional del Congrés dels Diputats, Lluís Recoder, en la darrera sessió del Seminari sobre Cooperació al Desenvolupament a l'Àfrica Negra, organitzat per la Lliga. Sota el títol “L'Estat espanyol i la cooperació al desenvolupament”, el diputat de CiU va analitzar el present de l'AOD i les línies que segons ell cal seguir en el futur. En aquest sentit, Recoder va afirmar: “Cal reformar els crèdits FAD per tal que siguin crèdits amb un objectiu de cooperació i no només comercial” i va aclarir: “No és criticable que hi hagi crèdits per fomentar l'exportació espanyola, però sí que es comptabilitzin com a AOD”.

El diputat va assegurar que en els darrers anys hi ha hagut un salt qualitatiu i quantitatiu de l'AOD espanyol però que encara hi ha molt camí per recórrer. En quant a la qualitat, Recoder va afirmar que cal controlar l'eficàcia del pro-

jectes de cooperació amb el Tercer Món perquè la mala imatge d'una ONG perjudica a totes. En aquest sentit, va afegir que cal una Llei de

El Diputat Lluís Recoder al Seminari Àfrica Negra.

Cooperació Exterior que fixi un marc pressupostari, uns principis legals i un estatut del cooperant.

Pel que fa a la quantitat de l'AOD, Recoder va remarcar la necessitat d'assolir el 0'7% del PIB l'any 2000. “Per tal d'aconseguir aquest objectiu -va dir- caldrà un esforç pressupostari que només serà possible a través de la sensibilització dels ciutadans. Com que en la nostra societat la gent no es mou per altruisme, cal fer percebre els beneficis de la política de coopera-

ció. Cal fer reconèixer que cooperar amb el Tercer Món és beneficiós per nosaltres”.

LA COOPERACIÓ EN XIFRES

L'any 1995 l'Estat espanyol destinava a cooperació el 0,28% del PIB segons les Administracions Públiques i el 0,23% segons les ONGs. El 40% de l'AOD espanyol és multilateral, és a dir, es fa a través d'organismes internacionals. El

60% és bilateral, és a dir es fa de forma directa, d'Estat a Estat, a través de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, de Crèdits FAD (un 21%), d'ONGs (6%) i de condonacions de deutes.

L'any 1995 les ONGs van canalitzar 20.000 milions de ptes. de l'AOD, la meitat dels qual provenien de l'Administració de l'Estat i l'altra meitat de les Comunitats Autònomes i Ajuntaments.

Núria Farell

LA DEMOCRÀCIA A XILE

Han passat sis anys des de la fi de la dictadura, però per a molts el trànsit a la democràcia “no es lo mismo, pero es igual”. Lleis “de amarre”, una constitució “pinocetista”, un congrés que no és plenament representatiu, i una marginació gairebé absoluta de la societat civil en les grans i petites decisions del país, han provocat el desencant de la població.

Oferim avui les opinions de Gladys Marín, secretària general del Partit Comunista xilè que va conversar amb Pascale Bonnefoy, corresponsal de Notícies Aliades, i del dirigent demòcrata cristià Gabriel Valdés, senador i ex canceller, entrevistat per la revista peruana “Caretas”:

Gladys Marín: “NO HEMOS RECUPERADO LOS VALORES DEMOCRÁTICOS”

¿Se ha avanzado en la democratización de Chile en los últimos seis años?

“Muy poco. Después de 17 años de dictadura, las expectativas de cambio eran muy grandes. Pero esta llamada “transición a la democracia” no es tal, porque un estado de transición es dinámico, y nosotros nos hemos quedado pegados en la institucionalidad que creó la dictadura. Dejó todo amarrado para que los objetivos del golpe se mantuvieran en el tiempo.

Tenemos la misma Constitución que se impuso durante la dictadura, con reformas mínimas en 1989 que no le cambiaron su esencia, que es el peso del militarismo y el papel establecido para las Fuerzas Armadas como garantes de la institucionalidad.

Pasamos de una dictadura abierta, terrorista, genocida, a una etapa de libertades públicas con sindicatos, Parlamento y partidos políticos funcionando, pero es un funcionamiento formal. El Congreso no es representativo porque no hay un sistema electoral proporcional. Tenemos el mismo Código de Trabajo que se impuso durante la dictadura, que coarta la sindicalización y elimina el fuero sindical. Tenemos leyes que dificultan la formación de partidos políticos por las grandes exigencias que se les hacen.”

¿Dónde radica el problema? ¿Es falta de voluntad del gobierno de cambiar la institucionalidad pinocetista, o se trata de una imposibilidad estructural de hacerlo?

“Los dos gobiernos de Concertación Democrática (Patricio Aylwin, 1990-94,

y el actual del presidente Eduardo Frei) sabían que los escollos a enfrentar eran grandes. Pero asumieron ese desafío en sus programas, que planteaban revisar las privatizaciones y anular algunas por el gran negociado que significaron, establecer un sistema electoral proporcional que asegurara la representación de todas las minorías, estableciéndolo como una garantía constitucional, derogar o anular la Ley de Amnistía de 1978, entre otros.

Todo esto ha quedado en nada, y ya nadie se acuerda de esos programas. Los gobiernos de la Concertación no han tenido voluntad ni decisión política para llevar adelante esos cambios, y se han convertido en buenos administradores de las políticas dejadas por la dictadura.”

¿Qué relación hay entre democracia y libre mercado, de acuerdo con la experiencia chilena?

“El sistema neoliberal no necesita de la participación de la gente. Son los grandes grupos de poder económico y comunicacional los que determinan la política. Los propios parlamentarios reconocen que cuando se votan leyes en el Congreso, van los grupos empresariales a instalarse en las tribunas para decirles a través de sus teléfonos celulares cómo votar. Un parlamentario llega a serlo sobre la base del dinero, no a través de la competencia de ideas.”

Gabriel Valdés: “DEMOCRACIA ES NEGOCIACIÓN PERMANENTE”

¿Está la democracia realmente consolidada en Chile?

“Así lo creo. Las experiencias tan tristes que tuvimos en los 60 y 70 nos convencieron de que hay que hacer cualquier

esfuerzo y sacrificio para sostener la democracia. Sin democracia, sin estado de derecho, sin libertad, no hay progreso, no hay vida civilizada.”

¿Usted creyó que la presencia militar en Chile se proyectaría 17 años?

“Nadie pensó que iban a quedarse tanto tiempo. En esa época, las Fuerzas Armadas tenían una especie de signo político pero fue cruel, duro. Algunas de sus realizaciones no pueden ser desconocidas, especialmente en el orden económico. No obstante, luego de un proceso largo y difícil que nos comprometió y castigó, ganamos un plebiscito limpiamente, y entregaron el poder. Están en sus cuarteles. Estamos satisfechos del desenlace.”

¿Le sorprende ver que los partidos políticos reemergieran con evidente salud a pesar de la larga dictadura?

“Se dio por descontado que desaparecerían. Los partidos fueron disueltos, sus bienes confiscados, sus dirigentes desterrados.

Pero a pesar de eso, las raíces ideológicas y culturales del país eran tan fuertes que los partidos emergieron aún en la clandestinidad.

Pudimos formar la Concertación Democrática, reconstruimos el tejido político.”

En Chile ha tenido éxito la experiencia frentista, lo que no ha ocurrido en países como el Perú.

“Cada país tiene sus propias tradiciones. Yo creo que ya pasó la época de partidos que tienen soluciones integrales y globales...”

La democracia es una negociación diaria, permanente con los que no piensan como uno. Es un forcejeo intelectual, de buena fe, para lograr consensos crecientes frente a un mundo globalizado.”

¿Cómo se ha manejado el tema de la pobreza?

“Ese es el tema más difícil en el cual no ha habido éxito. Hay más pobreza ahora que hace 20 años. La economía de mercado nos exige corregir la distribución del ingreso. El 20% más rico se lleva la mejor parte y el 20% más pobre, la peor.

Esa es una tarea muy seria donde debe intervenir el Estado a través del sistema tributario y de la inversión social. En Chile, 72% del presupuesto nacional está destinado a inversión social. Pero estamos extrayendo cada dos o tres años a un millón de personas de la pobreza.”

Sisena edició de les Jornades sobre Amèrica Llatina organitzades per la Lliga

“En alguns països de l’Amèrica Llatina, la Democràcia Cristiana aposta pel neoliberalisme”

El vicepresident de la Internacional Democreatcristiana afirma que l’Amèrica Llatina sent la necessitat d’adoptar un model econòmic semblant a l’europeu.

Josep Antoni Duran i Llieda a les Jornades sobre Amèrica Llatina al Casal Pere Quart.

“**E**ls objectius principals de la Democràcia Cristiana a l’Amèrica Llatina són reconstruir la societat civil i eradicar la pobresa. I per fer-ho, en un context en què el món està cada vegada més interconnectat i hi ha més interdependència econòmica, els països de l’Amèrica Llatina senten la necessitat d’assumir un model econòmic semblant a l’Europeu, és dir, l’economia social de mercat. En alguns països d’Amèrica Llatina, però, com el Perú o Venezuela, la Democràcia Cristiana s’ha decantat cap al neoliberalisme”. Així ho va afirmar el vicepresident de la Internacional Democreatcristiana i President del Comitè de Govern d’Unió Democràtica de Catalunya, J. A. Duran i Llieda, encarregat d’obrir les Jornades sobre l’Amèrica Llatina amb la xerrada “Les democràcies cristianes a l’Amèrica

Llatina actual”.

Duran i Llieda va mostrar el seu desacord amb els partits llatinoamericans que adopten polítiques conservadores i neoliberals i va afirmar que aquest canvi es deu a un anàlisi erròni de la situació creada després de la caiguda del mur de Berlín: “Alguns sectors de la Democràcia Cristiana ho consideren com un fracàs del comunisme i del socialisme real i una victòria del capitalisme. I com a solució creuen que cal ajuntar tot allò que no és comunisme i fer-ne una tercera via. Jo no ho comparteixo; no crec que vivim la mort de les ideologies i que el que valgui sigui el camp qui pugui”. Malgrat aquest punt de desacord, Duran i Llieda va afirmar que els partits democreatcristians són un referent permanent en la política de l’Amèrica Llatina, ara i en el futur.

EL PAPER DE LA UE

Per Duran i Llieda, l’Amèrica Llatina encara té deficiències greus, tot i que es va mostrar optimista respecte a les possibilitats de millora de la situació. “Ara el que cal -va assegurar- “és que l’Amèrica Llatina es desenvolupi molt més econòmicament perquè s’alliberi de la influència dels Estats Units. I per això, li cal l’ajut de la Unió Europea, que hauria de fer el paper de contrapès dels EUA. Actualment, el món està desequilibrat perquè els Estats Units són els únics àrbitres. Caldria una veritable unió política d’Europa. Pel que fa al paper d’Espanya hauria de ser el pont que permetés una acció més decidida d’Europa a l’Amèrica Llatina.”

ORIGEN I HISTÒRIA

La Democràcia Cristiana a l’Amèrica Llatina neix als anys 40, a partir de la voluntat de joves universitaris i classes mitjanes d’aconseguir la justícia social i la democràcia. En veure la necessitat d’una acció que anés més enllà dels seus països, l’any 1947 els partits democreatcristians d’Amèrica Llatina creen un moviment supranacional. Es basen en els principis de l’humanisme cristià i es proposen rebutjar el feixisme, combatre el comunisme i l’anticomunisme i superar els defectes del capitalisme. Aposten pel que s’ha anomenat com “3a via” perquè estan en contra dels règims autoritaris i rebutgen la revolució marxista, perquè consideren que tampoc comporta la democràcia. Tot i el nom de “Democràcia cristiana” la majoria de partits són aconfessionals, encara que no de manera generalitzada.

Núria Farell

ELS INTERESSOS OCCIDENTALS ALS GRANS LLACS

Algunes de les claus que s'amaguen darrera la "guerra ètnica".

El greu conflicte africà originat a Ruanda i estès posteriorment als països veïns de Burundi, Tanzània, Uganda i, més recentment, al Zaire, ja fa insostenible -per si no ho era prou- la visió simplista que centrava en les lluites ètniques les causes del que ja és una de les catàstrofes humanes més desproporcionades de la història.

Alguns missioners amb llarga experiència sobre el terreny han expressat gràficament que una de les arrels del problema ruandès és que el creixement demogràfic en aquest país petit i superpoblat fa que hi hagi "més boques que terres per a conrear". Però la violència esclata per circumstàncies concretes i una d'elles és el tràfic d'armes fabricades a Occident i canalitzades de forma i en moments concrets. Un nou esclat de la crisi va coincidir, precisament, en l'aixecament de l'embargament d'armes a Ruanda, decretat pel Consell de Seguretat de les Nacions Unides.

FRANÇA I ESTATS UNITS

Els odis entre hutus i tutsis no són més que la punta de l'iceberg del que és en realitat una confrontació d'interessos alimentats pel tràfic d'armes a la zona i les greus conseqüències que ja coneixem. Informats ja en gran mesura de la situació a la zona dels Grans Llacs a través dels mitjans de comunicació, el més oportú serà intentar abocar una mica de llum pel que fa als interessos involucrats, el que nombroses persones que citarem anuncien ja com una clara disputa entre França -una de les principals forces neocolonials amb importants interessos que l'han empès sense rubor a pactar i recolzar dictadors sanguinaris- i els Estats Units, un país que s'ha perfilat cada cop més com el nou competidor en la cursa per les "zones d'influència". Gerardo González Calvo, redactor en cap de la revista Mundo Negro, ja es va pronunciar en aquest sentit en la seva visita a Sabadell, convidat pel Grup Àfrica Negra de la Lliga dels Drets dels Pobles.

(Foto: Laurent Rebourts/A.P.)

Son molts els que pateixen la dura situació que es viu als Grans Llacs

En el context d'una Ruanda en mans un altre cop d'un govern, tutsi força lluny de la legitimitat (que va recuperar el poder després de la massacre del 1994 a mans de la revolta hutu que va causar, segons algunes fonts, uns 800.000 morts entre la minoria tutsi), els refugiats es neguen a retornar al seu país per les poques garanties de seguretat. Els Grans Llacs han esdevingut la zona amb més concentració de refugiats de tot el món.

Les presons ruandeses estan plenes de sospitosos d'assassinat amb un futur incert. Algunes organitzacions humanitàries, com Intermon, denuncien que els presos, uns 80.000 a finals de l'any passat, "viuen, i moren, en pèssimes condicions d'higiene i salubritat, a l'espera de judicis que no se celebren. Nens menors de deu anys són acusats de participar en el genocidi; refugiats que han retornat i han estat denunciats de participar en les matances pels nous inquilins de les seves vivendes".

En contrast, els EUA opinen que el govern ruandès està consolidant la democràcia al país. Potser per això

han aportat un important ajut financer i militar a Kigali, segons es fa ressò el Comitè de Solidaritat amb l'Àfrica Negra al seu butlletí UMOYA (desembre 1996): "50 instructors americans contribueixen a la formació dels soldats de l'exèrcit patriòtic ruandès... ells han utilitzat la logística i el material americà per a atacar els pobres camperols hutus (...)".

Mentrestant, les incursions de forces ruandeses al Zaire i la recent entrada en escena de la veïna Uganda ha ajudat a desvetllar alguns dels interessos en joc, amb el perill afegit, per cert, de la generalització del conflicte fins al Sudan. Uganda va recolzar els tutsis per a recuperar el poder a Ruanda i sembla que la revolta de la minoria tutsi -els banyamulengue que habita al Zaire ha tingut, com a mínim, el seu vist-i-plau.

El president d'Uganda, Yoweri Museveni, ha rebut important ajut material i militar per part dels Estats Units. D'una banda, Washington està interessat per frenar la influència integrista del règim de Jartum (Sudan ha acusat amb raons de pes

Uganda de recolzar la guerrilla liderada per John Garag que opera al sud del país a favor dels negres cristians i animistes contra la junta militar islàmica del nord), i en segon lloc, segons apuntava recentment Elena Alié a La Vanguardia, els americans busquen insistentment contrarrestar la influència francesa a la zona.

Uganda, a més, ha evidenciat la seva importància geoestratègica en restablir, després de 23 anys, les relacions diplomàtiques amb Israel. Al mateix temps, el govern tutsi de Kigali (que Museveni va ajudar en permetre la instal·lació de les bases del Front Patriòtic Ruandès a Uganda) intenta "anglofiliar" el país culpant a França del genocidi del 1994. França, per la seva banda, ha estat el país que més ha consolidat el règim corrupte i dèspota de Mobutu Sese Seko al Zaire. Raons no li falten, principalment econòmiques. Segons es desprèn d'un informe de Seven Metz per a l'Institut d'Estudis Estratègics, l'ex-Congo belga (actualment Zaire, el tercer estat subsaharià més poblat i un dels més extensos) posseeix "immenses reserves de cobalt, de diamants industrials, de coure, així com importants

jaciments de zinc, estany, manganès, or i tungstè. Disposa de reserves de petroli a la costa, de jaciments de carbó i d'un important potencial agrícola i hidroelèctric".

Així com els Estats Units han tingut prioritats geoestratègiques al Golf Pèrsic, Orient Mitjà i Amèrica Llatina, França té a Àfrica la seva principal zona d'influència neocolonial. Té bases militars al Senegal, Costa d'Ivori, Gabon, Txad, República Centrafricana, Djibuti i les Illes Comores, a banda d'acords militars amb 23 països més. Stephen Smith, del diari Libération, revela que la cooperació francesa amb Àfrica suma uns 800 milions de francs l'any i que manté uns 9.000 soldats al continent.

En la mateixa línia, Tony Busselen i Dirk Van Duppen assenyalen a Solidaire (Nov. 1996) que "dues empreses franceses com són la ELF i TOTAL tenen els seus propis serveis d'informació que influeixen i fins i tot determinen les polítiques de certs estats. Gràcies a la seva presència militar, França és l'únic país europeu en condicions d'intervenir a l'Àfrica amb mitjans suficients".

Els Estats Units, que primer van recolzar Mobutu al Zaire, ara aquest ja no els interessa i es dediquen a

recolzar els països veïns com Ruanda, Burundi i Uganda. Amb la mala experiència de Somàlia no pensen prendre, però, riscos, i per això la seva darrera proposta se centrava en la constitució d'una força de pau africana que no posi en perill la vida dels soldats nord-americans.

Per si els fets no parlessin per si sols, el propi secretari d'Estat nord-americà Warren Christopher al·ludia directament al govern francès en una visita a Sudàfrica quan deia textualment: "Avui, Àfrica necessita l'ajut de tots els seus amics i no només el patronat d'alguns".

El Doctor en Relacions Internacionals i president de SODEPAZ, el zaireny Mbuyi Kabunda Badi, resumeix així la situació: "Els Estats Units intervindran per a protegir Ruanda i als tutsis i França ho farà a favor del Zaire i dels hutus. Estranya contradicció per a una missió comuna, que significaria intervenir tard per a no fer res, ja que el retorn dels refugiats ha estat tan ràpid i brusc, que aquesta intervenció, a més de ser indispensable per a salvar els supervivents, consistiria per als EUA i França a vigilar-se mútuament en les seves intencions ocultes".

El mateix Kabunda Badi, conegut per la seva denúncia constant de totes les formes de neocolonialisme, conclou que "el conflicte de l'est del Zaire és un problema estructural que necessita també una solució estructural, mitjançant actuacions a nivell polític i econòmic". Una de les seves propostes, defensades també per altres especialistes, és la creació d'una confederació d'estats a la zona. Institucions, ONGD's, i especialistes independents coincideixen a reclamar actualment solucions immediates que passen, en primer lloc, per aturar el tràfic d'armament. En el manifest que va subscriure també la Lliga dels Drets dels Pobles es demana, d'altra banda, l'impuls d'una Conferència de Pau que "cerqui una solució justa i duradora del conflicte". Garantir l'arribada de l'ajut humanitari als camps de refugiats i possibilitar el retorn d'aquests amb totes les garanties de seguretat és, òbviament, un altre de les urgències pendents.

Carles Cascón

Hutus i tutsis

Actualment els hutus i els tutsis estan presents a Ruanda però també a Burundi, Uganda, Zaire i Tanzània. Durant molt de temps, abans de l'arribada dels colonitzadors, van conviure en pau. Els tutsis, un 20 per cent de la població, hi són presents des que al segle XV van començar a arribar de la zona del Nil.

A Ruanda, les noves pòtències colonials (primer alemanys i després belgues) van atorgar a la minoria tutsi el rol d'ostentar el poder polític (potser perquè els seus trets físics eren més propers als europeus) sobre una massa d'hutus (80 per cent) que eren sotmesos en una mena de règim feudal. En començar el procés de descolonització, el 1960, les primers eleccions van

donar el poder a la majoria hutu, amb el corresponent exili tutsi. Després de la independència, el 1962, els tutsis (una part d'ells actuant des del seu refugi a Uganda) van iniciar unes guerrilles hostigadores per a recuperar el poder, donant peu a una carrera de morts i sang.

El conflicte es va complicar el 1973 amb el cop d'estat de Habyarimana, un hutu del nord, que tampoc representava els hutus del sud. L'atemptat en què va morir aquest i el president burundès va desencadenar les matances del 1994 contra la població tutsi. Els refugiats s'estenen pels països veïns i la fam i les malalties, sumades a la violència que no s'ha aturat sota la mirada impassiva occidental, han fet la resta.

*Oferim avui un breu informe d'algunes de les activitats de la **Lliga Internacional pels Drets i l'Alliberament dels Pobles (LIDLIP)** al 48° període de sessions de la Subcomissió de les Nacions Unides per a la Prevenció de Discriminacions i de Protecció a les Minories, realitzat a Ginebra del 5 al 30 d'agost de 1996.*

La Lliga, que té representació permanent a l'ONU va intervenir en aquestes sessions en diversos temes. Per raons d'espai oferim aquí solament aquelles intervencions que considerem més significatives:

INTERVENCION SOBRE EL ALTO KARABAGH

Razón de nuestra intervención

Ya en 1990, la LIDLIP llamó la atención sobre la situación que reinaba en el Alto Karabagh, entonces bajo el régimen de la Unión Soviética. Ni que decir que hasta que un pueblo no recobra sus derechos, cualesquiera que sean, la LIDLIP, en la medida de lo posible (es decir, teniendo en cuenta principalmente las limitaciones del orden del día y las prioridades), se siente obligada a apoyarlo mediante su acción diplomática.

Texto de la intervención

Queremos poner en conocimiento de la Subcomisión los riesgos que corren las poblaciones en lo que concierne a la seguridad y la paz en la región del Cáucaso y, más concretamente, la del Alto Karabagh. En esta región está en peligro la condición esencial para el disfrute de los derechos humanos, a saber el derecho a la vida. A fin de evaluar la gravedad de la situación, y de aportar un apoyo al restablecimiento y mantenimiento de la paz en la región, es necesario una breve reseña histórica.

Los armenios han vivido desde tiempos remotos en esta región del Alto Karabagh, situada entre Azerbaiyán y Armenia, constituida por los distritos de Chamkhor, Kedabeg, Dachkessan, Khanlar, Guiandja, Chouchi y Latchine. Al comienzo de este siglo, después de la caída del Imperio ruso, este territorio fue objeto de reivindicaciones territoriales por la joven república de Azerbaiyán. Y es al precio de enormes pérdidas de vidas

humanas que la población armenia ha podido salvaguardar su autonomía. Pero, después de la ocupación del Cáucaso por el ejército rojo, la transferencia de este territorio se hizo en provecho de la república de Azerbaiyán en 1921, por decisión arbitraria del buró caucasiense del Partido bolchevique, constituyendo la región autónoma del Alto Karabagh.

Cuando la cuestión del Alto Karabagh se volvió de actualidad, con la perestroika en la URSS, las autoridades azerbaiyanas respondieron a las reivindicaciones políticas de los armenios de Karabagh con actos de violencia, amenazas y muertes. Los pogroms en la región y en Azerbaiyán obligaron a centenas de miles de armenios al exilio.

Apoyándose en sus autoridades, los habitantes del Alto Karabagh debieron defenderse contra esta voluntad de eliminación. Así, después de una guerra de tres años con decenas de miles de muertos y centenas de miles de refugiados de una y otra parte, los habitantes de esta región han podido salvaguardar su derecho a la vida albergándose en sus montañas, en una zona que les permite mayor seguridad. Esta guerra destruyó ya decenas de poblados. La población continúa sufriendo todos los días en carne propia la presencia de miles de minas en su suelo.

Gracias a los esfuerzos de Rusia en el marco del Grupo de Minsk de la O.S.C.E., un alto el fuego se instauró desde mayo de 1994. Bajo los mismos auspicios se llevan a cabo conversaciones desde hace dos años. Las autoridades elegidas del Alto Karabagh hacen esfuerzos en el curso de las discusiones para que el alto el fuego precario se convierta en paz duradera. Pero este objetivo no parece próximo. Una declaración reciente del Presidente de Azerbaiyán, señor Aliiev (3 de agosto de 1996), reproducida en la prensa de Turquía, en la que decía "que está listo a recuperar

estos territorios por las armas", hace temer lo peor.

La eventual reanudación de la guerra en esta región conlleva graves riesgos para la seguridad y la paz en el Cáucaso, debido a los peligros de extensión del conflicto, teniendo en cuenta los focos ya existentes en Chechenia, en Abkhazia, en Osetia...

La LIDLIP ruega al Alto Comisionado para los Derechos Humanos y a la Subcomisión que centren su atención en la búsqueda de una solución política del problema del Alto Karabagh que apoyen o tomen iniciativas para la supervivencia y la seguridad de esa población. Agradecemos, señor Presidente, la atención que preste a estas propuestas sobre la República de Karabagh.

INTERVENCIÓN ORAL SOBRE KOSOVO

Razón de nuestra intervención

Desde hace algún tiempo ya, la LIDLIP había sido alertada a propósito de la situación dramática del pueblo albanés de Kosovo, entonces República autónoma de Kosovo de la Federación de Yugoslavia. En 1990 la representante de la LIDLIP pudo sentir en carne propia cómo son tratados, o más bien maltratados, no solamente los albaneses de Kosovo, sino también todos aquellos que se interesen por el caso, cuando tuvo que realizar una visita de información. Desde entonces, y aunque todos los ojos estaban puestos en la guerra en Bosnia, Kosovo no se queda atrás, y es por esto que la LIDLIP se siente obligada de intervenir y hablar por este pueblo que en la hora actual

sufre todas las injusticias "pacíficamente", es decir evitando tomar las armas y buscando el diálogo.

Texto de la intervención

Existe una relación estrecha entre el establecimiento y el mantenimiento de la paz, por una parte y el disfrute efectivo de los derechos humanos, en particular el derecho a la vida, por la otra. Esto es particularmente cierto en un país en crisis donde la paz y la seguridad internacionales están amenazadas, como en Kosovo.

Mientras que afortunadamente cesaron los conflictos armados en las otras partes de la ex Yugoslavia, donde la guerra hizo estragos estos últimos años, en Kosovo, por el contrario, la situación no sólo continúa tensa, sino que se degrada constantemente. Los derechos de los albaneses que constituyen el 90% de la población de Kosovo, son conculcados por las autoridades serbias.

INTERVENCIÓN ORAL SOBRE EL SAHARA OCCIDENTAL

La Liga Internacional por los Derechos y la Liberación de los Pueblos (LIDLIP) sigue de cerca desde hace años la situación del pueblo del Sahara Occidental.

A la suspensión del proceso de identificación de los electores del referéndum de libre determinación, que tuvo como consecuencia el estancamiento del arreglo de este conflicto, sólo siguió un precario alto el fuego. La resolución 1056 del Consejo de Seguridad (que debería permitir las gestiones políticas entre las dos par-

tes) no deja esperanza alguna de que el tiempo suplementario acordado a la Minurso garantice el respeto de los derechos humanos sobre el terreno.

Según informaciones dignas de fe, el menor contacto de ciudadanos saharauís con los cascos azules puede conducir a la detención arbitraria y la tortura, incluso a la desaparición o la liquidación física. Centenas de saharauís son deportados hacia Marruecos en el momento mismo en que las autoridades marroquíes inundan los territorios ocupados del Sahara Occidental con oleadas de colonos marroquíes que Marruecos quiere imponer como votantes en el referéndum.

¿No es acaso también tarea de la Subcomisión, como instancia de derechos humanos, velar por que otra instancia, en este caso, el Consejo de Seguridad, garante de la solución de este conflicto, mantenga sus compromisos?

INTERVENCIÓN ORAL SOBRE INDONESIA

Razón de nuestra intervención

Desde hace años, la LIDLIP acompaña en su trabajo diplomático la cuestión de la libre determinación de Timor Oriental. Es así como aprendió a conocer el régimen represivo de Indonesia que oprime igualmente a sus propios ciudadanos. Este año, estima que es su deber denunciar las violaciones de que son víctimas los sindicalistas.

Texto de la intervención

Indonesia es uno de esos países que menosprecian totalmente los dere-

chos sindicales fundamentales. Un solo sindicato estatal está autorizado y la intervención militar en conflictos de trabajo es práctica corriente. Durante los últimos meses, importantes huelgas sindicales tuvieron lugar en las zonas industriales de Yacarta y Surabaya. El 8 y 9 de julio las huelgas y manifestaciones en Surabaya fueron noticias nacionales. Las fuerzas de seguridad utilizaron métodos fuertes para poner fin a la acción de los trabajadores.

Nos preocupa la suerte de los detenidos después de la huelga de Surabaya, en particular los casos de tres dirigentes sindicales, Dita Sari, Hussein Pontoh y Muhammad Sholeh, que serán acusados de incitación a la violencia contra el Estado y juzgados. Otro líder sindical "libre", Mochtar Papkohan, está actualmente en detención por haber participado, según dicen, en las últimas manifestaciones de Yacarta. Está acusado en virtud de la ley antisubversión, que prevé la condena a muerte como pena máxima. La sola falta que estas personas cometieron fue ejercer su derecho a la libertad de expresión o de asociación. La LIDLIP exige su liberación incondicional.

Reacción

Las ONG que, con conocimiento de causa, habían denunciado la situación dramática en Indonesia, deseaban que la Subcomisión adoptara una resolución condenando este régimen. El cabildeo efectuado al respecto fue desbaratado por algunos expertos y el prestigio que esta gran potencia de Asia saca siempre del Movimiento de los No Alineados, la salvó una vez más. En consecuencia, no hubo ninguna censura ni mención en relación con Indonesia por parte de la Subcomisión.

L'OCUPACIÓ DE L'AMBAIXADA DEL JAPÓ A LIMA.

Quilo Martínez

Quan escrivim aquestes línies no sabem quina serà la sortida final del cas de la presa de l'Ambaixada del Japó a Lima, Perú. És cert però, que el fet ha impactat a tothom per la seva magnitud i característiques.

Que un grup guerriller que es creia desaparegut, el "Movimiento Revolucionario Tupac Amaru", aconseguí ocupar, controlar i mantenir amb calma i astúcia durant tant de temps una ambaixada i amb tal quantitat d'ostatges, no deixa de sorprendre i de justificar que el president peruà, dintre de les seves reaccions, decidís destituir l'encarregat de la seguretat del país que d'aquesta forma demostrava la seva ineficàcia i més en trobar-se curiosament entre els retinguts a l'ambaixada.

Un fet tan impactant com aquest va passar ràpidament del dramatisme dels primers dies a la perplexitat col·lectiva i a la sorpresa general davant la forma en què el grup guerriller atén els mitjans informatius mundials. Fotos, conferències de premsa, accés a la televisió, facilitats de tot tipus, demanant des del principi només una cosa: que no se'ls anomeni terroristes sinó guerrillers. La premsa mundial accepta la petició i el grup que en un primer moment va ser assenyalat en titulars de primera pàgina com a grup terrorista passa a ser anomenat "comando" guerriller en tots els diaris del món.

Curiositat i sorpresa generalitzada també davant el tipus de relacions creades entre retinguts i guerrillers. Es fan reunions amb clar contingut ideològic, s'organitzen conferències, canten junts guerrillers i ostatics... Es parlava, potser amb certes presses, de síndrome d'Estocolm. Dificilment aquesta síndrome pot actuar segons els experts als quatre dies d'iniciat el conflicte i amb masses tan grans de persones. Si som seriosos no podem parlar doncs de síndrome sinó de persones que dins la seva situació d'angoixa han viscut un tipus de relacions diferents a les que en

principi s'esperaven i que per això estan sorpreses, simplement sorpreses. Fins el moment no s'ha parlat de maltractament per part dels guerrillers, al contrari de correcció absoluta. Hi ha diàleg intern a l'ambaixada i això ha permès a moltes d'aquestes persones —els ostatics— comprendre algunes de les moltes coses que succeeixen a Lima i al Perú més allunyat de la capital i dels barris rics a on solen viure els convidats a la "festa". Aquest és el valor del fet per als guerrillers. Aquest és el seu èxit. Haver pogut mostrar al món i, principalment a la pròpia classe dirigent del Perú, que la realitat del seu país exigeix solucions urgents, en les quals es comprometin tots els sectors, la classe política, els grans empresaris, l'església, els països

d'una vegada per totes els polítics peruans, així com les classes dirigents de tots els països llatinoamericans i els seus aliats estrangers, principalment nordamericans, s'adonin que Amèrica Llatina segueix essent una granada sense esclatar, que la misèria dels barris populars de Lima que es repeteix en totes les perifèries de les capitals llatinoamericanes exigeixen ja una resposta definitiva, que ja n'hi ha prou de promeses electoralistes, que els sistemes democràtics dels que tant es parla no serveixen si només aconseguixen la perpetuació de la misèria per a les majories, que és urgent buscar camins de sortida a la pobresa generalitzada. Que la postergació i humiliació dels sectors populars i camperols en tot el continent són un altre punt calent al que caldria buscar solucions reals i urgents.

El món ha d'entendre que les xifres macroeconòmiques que indiquen prosperitat i èxit en molts països del continent - Xile per exemple - no són reflex d'una realitat certa. La veritat d'Amèrica Llatina segueix sent la d'uns pocs que tenen molt i una gran majoria que intenta sobreviure a costa de grans sacrificis i negacions.

El final de la història no el coneixem quan escrivim aquestes línies. Aquest fet però, així com l'aparició de nous grups armats a Mèxic, i l'espectacular fugida fa tan sols unes setmanes, de dos dirigents del grup armat d'inspiració marxista "Frente Patriótico Manuel Rodríguez" des d'una pressó xilena, utilitzant un helicòpter i demostrant astúcia i organització màximes, fan veure que alguna cosa segueix bullint en el continent llatinoamericà i que si volem un continent en pau no n'hi ha prou amb parlar de democràcia - paraula de moda en les reunions i cimera internacional dels darrers anys - sinó que cal aprofundir molt més buscant alternatives de canvis econòmico-socials reals a una situació que en algunes zones, com el Perú per exemple, es fan ja insostenibles.

"Amèrica Llatina segueix essent una granada sense esclatar"

rics, els països veïns... tots els sectors representats en aquesta "festa-segrest", que per tants dies ens ha tingut en suspens.

La reacció del president Fujimori centrada més en el seu temor a perdre punts tant en el país com en l'estranger, no ha fet més que allargar la "festa" i aguditzar el drama. La recerca dialogada d'una sortida al conflicte, les concessions, les actituds de serena espera, han vingut sempre des de la banda del "comando" guerriller. Fujimori ha demostrat massa nervis i pocs desitjos d'adonar-se del que realment està passant en el seu país.

Esperem que la sortida al conflicte no sigui violenta ni per una ni per l'altra part. Però esperem també que aquests fets serveixin perquè

Servei de Documentació Internacional de la Lliga dels Drets dels Pobles.

De les novetats entrades recentment destaquem:

- **EL MUNDO VISTO DESDE EL SUR**
Guía del Mundo 1996-1997
IEPALA Editorial. Madrid, 1996. 639 pp.
Informació actualitzada sobre 217 nacions, incloses les que encara lluiten per la independència i la totalitat de membres de l'ONU.

- **LAS CULTURAS DEL MAGREB**
Antropología, historia y sociedad. Maria-Angels Roque (ed.)
Icaria Editorial. Barcelona, 1996. 234 pp.
Aquest llibre és una aproximació a la realitat de les diferents societats que constitueixen el Magrib i, al mateix temps, una reflexió que vol integrar els elements de la tradició i les perspectives futures d'aquesta àrea regional.

- **LA MUJER EN LA OTRA ORILLA**
Aixa Belarbi, Fátima Mernisi i altres
Flor del Viento Ediciones. Barcelona, 1996. 214 pp.
Estudi i reflexions de destacades dones marroquines sobre la dramàtica relació de poder entre un i altre sexe en una societat injusta.

- **UN CONTINENTE DESAPARECIDO**
Gianni Minà
Ediciones Península, S.A. Barcelona, 1996. 297 pp.
Amèrica Llatina viscuda i explicada per Samuel Ruíz, Gabriel García Márquez, Eduardo Galeano, Rigoberta Menchu, Jorge Amado, Frei Betto, i Pombo y Urbano, companys del Che a Bolívia.

- **COMO SE REPARTE LA TARTA**
Políticas USA al final del milenio
Noam Chomsky
Icaria Editorial. Barcelona, 1996. 133 pp.
De com l'Estat del Benestar va desapareixent en favor del capital.

- **UNA SOCIEDAD MEJOR**
John Kenneth Galbraith
Crítica. Barcelona, 1996. 176 pp.
Galbraith es proposa amb aquest llibre definir una societat millor que sigui factible: un programa possible per arribar, en les circumstàncies actuals, a un benestar essencial i la possibilitat d'accedir a una vida satisfactòria.

- **LA DEMOCRÀCIA: CARTA OBERTA A UN CIUTADÀ**
Salvador Giner
Editorial Ariel S.A. Barcelona, 1996. 201 pp.
Planteja les principals qüestions que ha d'afrontar la ciutadania, atesa la situació crítica de la democràcia contemporània, amb suggeriments per donar-hi resposta.

- Vegeu també la secció "Un llibre, un autor" a l'última pàgina

DES DE LA JUNTA...

Alguns amics ens han dit que no parem: Jornades sobre Amèrica Llatina, Jornades sobre drets humans, Concurs què vol dir ser solidari?, Curs sobre la Mediterrània, Jornada de reflexió, Assemblea de socis... Tot plegat fruit del treball dels diferents grups i serveis de la Lliga. De fet, prop de cinquanta persones col·laboren voluntàriament i amb més o menys dedicació a les tasques ordinàries de l'entitat. Són força hores de treball personal i d'esforç de coordinació amb la finalitat de ser punt de referència de treball a favor dels drets dels homes i dels pobles.

Estem contents del treball que hem pogut fer fins aquí però també estem convençuts que una ciutat i comarca com la nostra necessita un centre on durant més hores al dia es puguin oferir més serveis on poder-se informar, formar i treballar en equip entorn els nostres objectius i això poder-ho fer en millors condicions d'espai i de recursos: llibres, revistes, documents, audiovisuals, CD-ROM, connexió electrònica amb altres centres de documentació etc.

La Lliga com a conjunt d'homes i dones ofereix el que és possible amb el seu esforç personal. Si volem arribar a més ens cal interessar en els nostres projectes altres entitats i administracions a fi de coordinar esforços i rebre més ajuts públics a canvi dels serveis que ja prestem a la ciutadania.

El creixement de l'entitat en quan a volum d'activitats o serveis pot venir pel cantó dels ajuts externs però no únicament. Dit d'una altra manera: ens cal seguir augmentant el nombre de persones que recolzin la Lliga i això ja sabem que es pot fer de moltes maneres. Que ningú dubti de preguntar què pot fer. Des de més o menys temps, més o menys diners, o l'assessorament professional de qui escaigui... tot és possible.

Aquest any celebrarem el 20è aniversari. La història de la Lliga és la història dels homes i dones que l'han format i que actualment l'estant animant. Som una ONG de quan no era moda ser-ne i tenim la voluntat de seguir treballant amb total independència i treball en xarxa amb la resta d'organitzacions germanes. Algú s'anima a augmentar la seva "quota" de participació?

SEMINARI SOBRE LA MEDITERRÀNIA

Conèixer la història, la situació política i els valors culturals dels països de la Mediterrània és l'objectiu del seminari que tindrà lloc el 24, 26 i 28 de febrer i el 3, 5 i 7 de març a Ca l'Estruch. La veritable intenció del curs, però, és "frenar l'allunyament d'Europa envers els països del Sud i omplir els abismes d'incomprensió i construir molts ponts de mar blava", segons paraules del director del Seminari, Arcadi Oliveres.

Els curs l'han organitzat el Casal d'Europa, Solidaris amb el Poble Sahrauí, la Lliga dels Drets dels Pobles i l'Ajuntament de Sabadell. El seminari es divideix en 6 sessions: dues setmanes dilluns, dimecres i divendres. L'horari és de 6 a 9 del vespre.

Les ponències programades són: "Nous desordres mediterranis" i "Quin nou ordre mediterrani?" a

càrrec de Bernard Ravenel (professor d'Història de la Universitat Sorbonne Nouvelle i redactor de la revista *Confluence Méditerranéenne*), "L'economia del Magrib, evolució i perspectives" a càrrec de Pere Mir (catedràtic d'Economia Aplicada de la Universitat de Lleida), "Relacions de Catalunya amb els països de la Mediterrània" a càrrec de Jordi Bacaria i "Valors i diversitat cultural a la Mediterrània" a càrrec de Mª Àngels Roque.

El Seminari acaba amb la taula rodona "Cooperació descentralitzada i societat civil a la Mediterrània" a càrrec de Gemma Aubarell (Cap de projectes del Departament d'Estudis de l'Institut Català de la Mediterrània) i "La relació de partenariat. La seva expressió actual a la zona del Magrib" a càrrec d'Esperança Molins (Coordinadora pel Magrib del Departament de Projectes d'Intermón.

PARLEM DE DRETS HUMANS

Amb motiu del 50è aniversari (el 1998) de la proclamació de la Declaració dels Drets Humans, el Seminari Permanent d'Educació de la Lliga comença una campanya de dos anys al voltant del tema. En aquest sentit, han organitzat les jornades "Parlem de drets humans", que tindran lloc els dies 11, 13, 18 i 20 de febrer, al Casal Pere Quart.

Les xerrades porten per títol: "Marc històric de la Declaració Universal dels Drets Humans" a càrrec de Francesc Casares (advocat laboralista), "Estudi i anàlisi dels Drets Humans: econòmics, socials i culturals" a càrrec d'Arcadi Oliveres (Justícia i Pau), "Estudi i anàlisi dels Drets Humans: civils i polítics" a càrrec d'un membre d'A. Internacional i una taula rodona en què participen un immigrant polític, un assistent social, un educador de carrer i un membre del Bloc de Progrés Jaume I.

CONTES SAHRAUÍS

Per tercer any consecutiu es duu a terme una campanya de difusió de la cultura sahrauí en les escoles de Sabadell i comarca. L'encarregada d'aquesta tasca és Lluïsa Cladelles autora de Tula i coautora de Cuentos Sahrauís amb Carme Arís. La tasca consisteix a parlar als alumnes de primària sobre la coherència de la cultura sahrauí, emmarcant-la en un context intercultural més ampli que els ensenyi a respectar les altres cultures. També se'ls parla de la situació actual del poble sahrauí, de la vida quotidiana dels nens i nenes dels campaments de refugiats de Tinduf, se'ls mostren objectes típics de la vida al desert i es visionen diapositives fetes als campaments de refugiats.

Durant el curs 96-97, aquesta tasca divulgativa arribarà a 13 grups de 8 escoles de Sabadell, fet que farà arribar fins a 600 el nombre d'alumnes que hauran tingut contacte amb la cultura sahrauí.

EL CASAL DE DOBRINJA

El grup de treball Bòsnia de la Lliga dels Drets dels Pobles ha començat a treballar per dotar dels equipaments necessaris el Casal de Joves de Dobrinja i establir-hi un intercanvi cultural. Dobrinja és un dels barris de Sarajevo més castigats per la guerra i on es concentra el major nombre de joves.

El grup Bòsnia es va entrevistar amb el director de la l'ONG francesa DIA, Eric Anglade, per conèixer les peticions concretes del Casal de Joves. Les demandes principals són un ordinador, un vídeo, un equip de música, cassetts i CDs, material per poder realitzar un taller fotogràfic i un de vídeo, així com l'intercanvi d'informació sobre la vida, els gustos i les inquietuds dels joves de Sabadell i els de Dobrinja. Actualment, el grup Bòsnia s'està mobilitzant per intentar donar-hi resposta. Qualsevol idea o iniciativa serà benvinguda.

Jaume Botey, al Casal Pere Quart

CHIAPAS: UN NOU MODEL DE LLUITA

“**N**o sé sap com acabarà la revolta zapatista de Chiapas. El govern ha incomplert totes les seves promeses i el suport internacional ha disminuït. La situació

és tan tensa com la d'abans de l'1 de gener del 94. Però el que és segur és que s'ha aconseguit que el fet indígena mai no torni a ser tractat amb menyspreu”. El professor d'Història de la UAB, Jaume Botey, va pronunciar aquestes paraules en la conferència “Chiapas: un nou model de de lluita alliberadora a l'Àmerica Llatina” en el marc de les Jornades sobre Amèrica Llatina organitzades per la Lliga. Botey va afirmar que el missatge de la revolució zapatista de Chiapas és absolutament original “per la seva capacitat lírica i d'interpretació de la realitat indígena. La revolució de l'exèrcit zapatista (EZLN) es diferencia de la resta de guerrilles perquè no busca la presa del poder per les armes sinó que accepta el joc democràtic, es distancia dels partits polítics i potencia la participació dels més marginats. També és nova la seva capacitat de projectar-se a nivell internacional i d'incidir en la consciència mundial sobre el fet que el neoliberalisme perjudica greument 4/5 parts de la humanitat”.

Botey va anunciar que el bisbe Samuel Ruiz serà investit Doctor Honoris Causa per la UAB l'11 de març per la seva contribució a la revalorització del fet indígena.

BREUS

CONCURS DE REDACCIÓ

Les bases per al concurs de redacció “Què vol dir ser solidari?” que organitza cada any el grup de treball Xile de la Lliga es donaran a conèixer a principis de març. Fins ara aquest concurs es dirigia a nois i noies de Sabadell i comarca de 12 a 14 anys. La novetat d'aquest any és que s'hi podrà participar a partir dels 10 anys. D'aquesta manera, hi haurà dues categories: l'A (adreçada a 5è i 6è de primària) i la B (per 1r i 2n d'ESO).

ASSEMBLEA DE SOCIS

L'assemblea de socis de la

Lliga ha aprovat el pressupost de l'entitat per 1997, que es preveu que serà de 3.160.000 ptes. En la reunió també es van fer públics el balanç i el compte de resultats de 1996 i es va acordar que a partir d'ara tres socis farien una auditoria interna dels comptes per contribuir a la transparència i credibilitat de la Lliga. En l'assemblea també es van explicar els nous projectes de cara al futur i es va animar els assistents a contribuir a augmentar el nombre de socis. La renovació de la meitat de la junta es va ajornar fins al maig o juny, quan es convocarà una assemblea extraordinària.

RETALLS DE PREMSA

SUPORT SOCIAL A L'EXÈRCIT

Eleva l'escàs nivell de compromís que mostren els espanyols amb la seguretat del seu país i potenciar el suport social a les Forces Armades constitueixen un objectiu prioritari de la nova política de defensa. Per complir-lo, el Govern es proposa fomentar a l'escola l'ensenyament de la política de defensa i el paper dels exèrcits. Així ho disposa la Directiva de Defensa Nacional 1/96 (...) sancionada fa un mes pel president José Ma Aznar i el contingut de la qual encara no s'ha fet públic. L'augment de l'objecció i la impopularitat de les despeses militars evidencien l'escàs arrelament que té a Espanya la denominada consciència de defensa, és a dir, la convicció que és necessari protegir fins i tot per la força determinats principis i interessos nacionals i que per tant cal comptar amb uns exèrcits ben dotats i ensinistrats. (...) El text no explica com es pot elevar la consciència de defensa i es limita a remetre's a l'àmbit educatiu com el més adequat per fomentar-la. En canvi, sí que reconeix que el suport i la comprensió social són un requisit indispensable per la modernització dels exèrcits, que requerirà un augment de les despeses militars.

EL PAÍS, 27 de gener de 1997.

UN DEBAT NECESSARI

La crisi dels refugiats al Zaire i en la seva dimensió regional ha tornat a posar a prova la capacitat de fer front a tragèdies d'aquesta magnitud i complexitat amb mitjans humanitaris. (...) Descobrir avui, després de cent anys de moviment humanitari, que les tragèdies d'origen polític només tenen solucions polítiques sembla una mica tardà. Però així s'ha expressat a la premsa. (...) Són molts els temes que requereixen un debat seriós a l'alçada de la importància de les tragèdies i de la sensibilitat que generen. (...) Debat que ha de començar per establir els límits de la resposta humanitària, si no va acompanyada per la política. (...) Debat sobre el dret o deure de la ingerència humanitària i de la participació de militars en les operacions. Debat sobre la neutralitat o el compromís, sobre el silenci i la denúncia, sobre les contradiccions d'alimentar famílies refugiades sabent que s'alimenta a la vegada als genocides. (...) Sobre el finançament i la independència del moviment associatiu, sobre l'oportunisme d'anar on es troba el dòlar. I un, de seriós, sobre aquesta divisió entre les ONG d'emergència i les de desenvolupament i sobre la necessitat de superar les microvisions apagancendis d'alguns aventurers del fet humanitari. (...) Un debat sobre el tractament mediàtic de les tragèdies. (...) Perquè crec que tots els demòcrates, els que creiem en una societat oberta, solidària i participativa no hem de deixar passar aquesta oportunitat d'ascens de les preocupacions i inquietuts solidàries de la nostra societat sense contribuir a fer que aquesta moda es transformi en cultura. En una veritable cultura solidària. (...).

J.M. Mendiluce

EL PAÍS, 20 de gener de 1997.

UN LLIBRE, UN AUTOR

LA SOLIDARIDAD

"Guardián de mi hermano"

¿A qué llamamos hoy solidaridad? ¿Es una obligación natural? ¿Está en pugna con el ejercicio de la política? ¿Cuál es su relación con la justicia? ¿Se trata de un altruismo sin coto ni medida, típico de los "locos racionales"? ¿Deben ser sancionados aquellos que no ejerzan ningún tipo de solidaridad? ¿Son solidarios los sistemas actuales de la Seguridad Social, los fondos de pensiones y el sistema tributario? ¿Qué obligaciones tenemos para con los países pobres?.

En esta pequeña pero sólida obra, el autor responde a esta y otras inquietantes preguntas de hoy. Nos demuestra que la solidaridad en nuestra época no sólo es conveniente, sino que también es una cuestión de conciencia y que nuestra comodidad personal es el factor que más insolidaridad genera. Debemos educar para la solidaridad; se trata, en palabras del autor, "de un ejercicio intencionado para doblegar la tendencia innata en la acción de las personas a quedarse en el campo del yo y lo mío".

Editorial Ariel

Barcelona 1996, 199 pp.

LUIS DE SEBASTIÁN

Es un veterano profesor universitario con muchos años de docencia, investigación y compromiso social en Centroamérica y en España. Desde 1982 es Profesor de Economía Internacional en la Escuela Superior de Administración y Dirección de Empresas (ESADE) de Barcelona. En 1990 trabajó en el Banco Interamericano de Desarrollo (BID), en Washington, con el cual sigue colaborando como consultor en cuestiones de Educación, Ciencia y Tecnología.

**LLIGA DELS DRETS
DELS POBLES**

Revista Papers

Edita: **LLIGA DELS DRETS DELS POBLES**

Direcció: Quilo Martínez

Consell de Redacció: Joan Casañas, Carles Cascón,
Vicenç Creus, Núria Farell.

Imprimeix: Serafí, Indústria Gràfica Publicitària.

Amb la col.laboració de

Generalitat de Catalunya
Comissionat per a Actuacions Exteriors

La Lliga dels Drets dels Pobles és una Organització No Governamental reconeguda per les Nacions Unides i per la UNESCO. La Secció catalana té la seva seu a:

Sabadell: Ca l'Estruch, carrer Sant Isidre cantonada Lluís;

Granollers: Casal de Cultura Sant Francesc, carrer d'Espí i Grau, 1.

Telèfon i fax: 723 71 02 Adreça Postal: Apartat de Correus 2045, 08280 SABADELL